

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Adviesraad Sociaal Domein
Stadhuisplein 1
2711 EC ZOETERMEER

Bezoekadressen

Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

8 april 2025

Uw kenmerk

Ons kenmerk

2025-038583

Bijlagen

Onderwerp: Collegereactie op het gezamenlijk advies van de Adviesraden H10 over
Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden en de Hervormingsagenda Jeugd

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Op 2 april 2025 ontvingen wij uw ongevraagd advies over de Regiovisie Jeugdhulp en de Hervormingsagenda Jeugd. Uw advies is gebaseerd op diverse gesprekken met het Programmabureau Jeugdhulp Haaglanden. Daarnaast heeft u presentaties bijgewoond over de ontwikkelingen rondom de Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden en de Inkoopstrategie Jeugdhulp Haaglanden voor 2027 en verder. Wij danken de regionale Adviesraad Sociaal Domein voor de betrokkenheid, inzet en het advies.

Hierbij ontvangt u onze reactie op het advies.

1. Evaluatie van ervaringen uit het verleden

U vraagt of er geëvalueerd is hoe jeugdigen en gezinnen de jeugdzorg ervaren. En hoe deze ervaringen worden meegenomen in de herinrichting van het zorglandschap.

Wij vinden het van groot belang opgedane ervaringen te betrekken bij de (regionale) beleidsontwikkeling. Hiervoor werkt de regio Haaglanden onder andere samen met JONG Doet Mee! en de regionale Oudersraad. Er is een gezamenlijke werkagenda 2024-2025 opgesteld. Deze bevat de prioriteiten op basis van ervaringen. Ook maken we gebruik van 'klantreizen' en onderzoeken we op welke wijze jeugdigen zich door de (jeugdhulp)keten heen bewegen. Tevens worden op verschillende momenten cliëntervaringsonderzoeken uitgevoerd, zowel onder de gebruikers van jeugdhulp als onder de professionals. Door middel van 'Ontwikkeltafels' worden gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en andere stakeholders bij de transformatie van de jeugdhulp betrokken. Tijdens deze tafels worden belangrijke knelpunten en ervaringen tussen gemeenten en aanbieders gedeeld. De ervaringen van gebruikers en van aanbieders geven belangrijke inzichten die worden gebruikt bij de doorontwikkeling van de jeugdhulp.

2. Betrekken van ervaringsdeskundigen

U pleit ervoor ervaringsdeskundigen vanaf het begin te betrekken bij beleidsontwikkeling.

Wij onderschrijven uw advies. Zowel de gemeente Zoetermeer als de regiogemeenten vinden het essentieel ervaringsdeskundigen te betrekken bij de (regionale) beleidsontwikkeling. Hiervoor werkt de regio Haaglanden onder andere samen met JONG Doet Mee! en de regionale Oudersraad. Er is een gezamenlijke werkagenda 2024-2025 opgesteld. Prioriteiten in de werkagenda zijn: liefdevolle jeugdhulp, wachttijden en de Big5. De werkagenda vormt een van de uitgangspunten voor de inkoopstrategie. Bij de projectgroep die zich bezighoudt met de doorontwikkeling van het zorglandschap zijn ook ervaringsdeskundigen betrokken.

3. Inzicht in de behoeften van jeugdigen en gezinnen.

Uw advies is de herinrichting van het zorglandschap af te stemmen op de werkelijke behoeften en hierbij oog te hebben voor doelgroepen als thuiszitters, dak- en thuislozen, minderjarige asielzoekers en moeilijk bereikbare gezinnen. Daarnaast verzoekt u aandacht te hebben voor (lange) wachttijden.

Om gericht te kunnen kijken naar specifieke behoeften van jeugdigen en gezinnen kiezen we bij de herinrichting van het zorglandschap voor een indeling aan de hand van segmenten. Uw advies oog te hebben voor bovengenoemde specifieke doelgroepen wordt hier zeker bij betrokken.

Aan lokale teams is gevraagd om per gemeente de specifieke zorgbehoeften in kaart te brengen en doelgroepen te concretiseren.

Binnen het segment onderwijs-jeugdhulp wordt collectieve jeugdhulp op school ontwikkeld. Deze inzet is gericht op het bevorderen van de schoolgang van leerlingen. Het uitgangspunt hierbij is dat jeugdhulp op de scholen moet plaatsvinden, groepsgericht is en als doel schooluitval heeft te voorkomen.

We onderschrijven de zorg rond lange wachttijden voor jeugdigen. Een belangrijke opgave bij de doorontwikkeling van het zorglandschap en de inrichting van de segmenten is het voorkomen van wachttijden en het beter beheren van wachtlijsten.

4. Aandachtspunten voor de uitvoering

U geeft aan dat het belangrijk is bij de herinrichting van de jeugdzorg te zorgen voor duidelijke structuur en heldere afspraken. Daarbij geeft u advies over de regiefunctie, zorgzwaartetrap, codes en tarieven en een overzicht van plaatsingsmogelijkheden.

Regiefunctie:

We vinden het belangrijk de doorontwikkeling samen met de uitvoering vorm te geven. Het betreft onder meer lokale toegangspartners, aanbieders, de Gecertificeerde Instellingen en het onderwijs. Met de inrichting van segmenten willen we de uitvoering ondersteunen om de doelstellingen te realiseren. De eerdergenoemde klantreizen vormen mede een toetsing vooraf en worden meegenomen bij de doorontwikkeling van de Stevige Lokale Teams.

Zorgzwaartetrap:

De komende jaren vindt een doorontwikkeling plaats naar Stevige Lokale Teams die werken conform het landelijk 'Richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening'. Hierin is opgenomen dat medewerkers in de toegang een brede blik hanteren en samen met inwoners een brede analyse doen met oog voor de context en verschillende leefgebieden en (waar van toepassing) het gezin en omgeving. Het is vooral belangrijk dat op basis van de analyse passende hulp ('matched care') wordt ingezet. Uithuisplaatsing willen we daarbij zoveel mogelijk voorkomen. Een gedwongen uithuisplaatsing kan enkel

plaatsvinden met een machtiging uithuisplaatsing. Het besluit hierover wordt genomen door de kinderrechter.

Codes en tarieven:

Het streven is om bij de ontwikkeling van nieuwe producten en tarieven aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen. In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken om te komen tot standaardisatie van productbeschrijvingen en reële tarieven. Vanuit de regio Haaglanden sluiten we zo veel als mogelijk aan bij werkgroepen voor de ontwikkeling van landelijke standaarden. Tevens zetten we bij de inkoop van de jeugdhulp in het segment Specialistisch veelvoorkomend in op vereenvoudiging van de productstructuur.

Overzicht plaatsingsmogelijkheden:

Een goede omschrijving van de producten is belangrijk, zodat voor verwijzers helder is wat het aanbod inhoudt. Uw advies over de behoefte aan (naschoolse) dagbehandeling wordt meegenomen bij de uitwerking van het segment Dagbesteding en Dagbehandeling.

5. Zorg dichtbij de leefwereld van het gezin

U geeft aan dat Jeugdhulp zoveel mogelijk dichtbij het gezin moet worden georganiseerd. Daarbij benadrukt u dat continuïteit van zorg essentieel is en dat zo min mogelijk wisseling van hulpverleners gewenst is. Daarnaast adviseert u dat bij de in te kopen jeugdhulp de kwaliteit en de zorgvraag leidend moeten zijn, zodat de jeugdhulp goed aansluit op de behoefte van jeugdigen en hun gezinnen.

Door de toegang van de jeugdhulp in richten aan de hand van Stevige Lokale Teams wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de leefwereld van de jeugdigen en het gezin. Lokale teams worden nabij en laagdrempelig ingericht. De ingekochte specialistische jeugdhulp moet daarop aansluiten. Door de jeugdhulp in te richten aan de hand van segmenten kunnen we per segment heel gericht sturen op de ontwikkelopgave. Een voorbeeld hiervan is het segment onderwijs-jeugdhulp. De ontwikkeling binnen het segment is gericht op inclusief onderwijs en het bevorderen van de schoolgang van leerlingen. Jeugdhulp vindt plaats op de school zelf in plaats van de jeugdige te verplaatsen naar jeugdhulp.

6. Uniformiteit in taal, systemen en werkwijze

U geeft aan kansen te zien in het uniformeren van processen binnen de jeugdhulp. Daarnaast geeft u het belang aan van vroegsignalering en gemeentelijke regie op preventie.

Wij onderschrijven uw visie op het belang van het uniformeren van processen. Zie hiervoor ook de reactie op punt 3. De Stevige Lokale Teams moeten nabij, integraal en met mandaat werken. Zij krijgen dan ook een belangrijke taak waar het vroegsignalering en het inzetten van preventief aanbod betreft. Ook moeten de Stevige Lokale Teams regie voeren op de ingezette hulp.

7. Transparantie in planning en evaluatie

U adviseert een planning op te stellen aan de hand van cruciale mijlpalen, zodat helder is wanneer bestuurlijke besluitvorming zal plaatsvinden.

In de Inkoopstrategie is een planning op hoofdlijnen opgenomen. De gemeenteraad wordt betrokken en geïnformeerd over vervolgstappen gedurende de nadere uitwerking van de segmenten.

8. Evaluatie van de zorginkoop

U stelt voor duidelijke criteria voor de zorginkoop vast te stellen en de inkoop op deze criteria te evalueren. Daarnaast vindt u dat aanbieders verplicht moeten worden om jeugdigen en gezinnen structureel te betrekken bij hun plannen.

In de inkoopstrategie is opgenomen dat het model 'Four Levers of Control' van Simons als basis wordt gebruikt voor monitoring en bijsturing. Het idee is daarbij om een aantal Kritische Prestatie-indicatoren (KPI) te formuleren, zodat de inhoudelijke doelstelling per segment kan worden gevolgd. In het inkoopproces heeft het betrekken van ervaringsdeskundigheid een belangrijke rol.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Zoetermeer

de secretaris,

de burgemeester,

mr. A.S. Meijer

drs. M.J. Bezuijen